

Ca n'Alzamora

Rubí

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Passeig de les Torres, 60, 08191 - RUBÍ
Emplaçament A mitja vessant d'un turó suau

Coordenades:

Latitud: 41.48064
Longitud: 2.03336
UTM Est (X): 419297
UTM Nord (Y): 4592566

Classificació

Número de fitxa 08184-10
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Gòtic
Segle XIII
Any a. 1299
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: El propietari Joan Mas i Alzamora, va realitzar importants obres de conservació.
Protecció Legal
Observacions protecció: PECPAR - Fitxa núm. 16.1
Número inventari IPIC
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 14615DF1992N
Autoria de la fitxa Juana Maria Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA
Data de registre de la fitxa: dj., 12/10/2000 - 02:00

Descripció

Masia del tipus I. Conserva elements interessants, com els mecanismes de defensa, com murs buits per accedir a la coberta i corredors amb sortida a l'exterior. Sembla que sota l'arrebossat de la façana hi ha un rellotge de sol. Destaca també la portalada d'accés a la finca i a la casa. Destaquen les finestres amb festejadors i una conducció feta en pedra monolítica d'uns tres metres per transvasar el vi des dels cups a les botes (PLA, s.d.). La façana conserva finestres gòtiques del XV o XVI i la central, damunt el portal, llueix un blasó d'un avantpassat propietari del casal (RUFÉ, 1984a; 1997a). Existeix la canalització feta en pedra monolítica d'uns tres metres que servia per a transvasar el vi des dels cups a les botes (CASTELL, 1999 (encara que segons INVENTARI, 1999, només se n'aprecia la sortida). A la finca es troben segons Inventari de l'Ajuntament de Rubí de data 13.11.2000 Cupressus sp (4 exemplars) Ficus carica (1 exemplar). El celler, que està situat al fons de la casa es va refer a la dècada de 1960 per a la seva utilització com a garatge, no obstant es conserven dos dels quatre cups que hi havia. Aquests estan enrajolats a l'interior i conserven una caixa de pedra. En aquest espai els propietaris conserven mesures, guarniments dels animals, portadores, caparons, eines de pagès (INVENTARI, 1999).

Observacions:

En terrenys d'aquesta heretat, l'any 1833, es va construir la primera fàbrica d'en Narcís Menard, denominada "Vapor Vell" i dedicada a la elaboració de filats i teixits de cotó. Funcionava aprofitant l'aigua. Un enginy d'interès existia en aquesta casa i estava en funcionament encara a la primera meitat del segle XX. Es tractava d'un llibant, que servia per l'extracció "d'aigua viva" mitjançant un sistema similar a un vis sens fi, que com un enginy d'Arquímedes, elevava l'aigua des d'un pou fins a un recipient des del qual es distribuïa per una canalització (Informació oral de Josep Viladiu, abril de 2001). No s'ha tingut accés a l'interior de la casa.

Història

Les primeres dades que es tenen són de l'any 1299. Coneguda en aquell temps per mas Mestres, després per Mas Argilagués, Manso Enderrocada i finalment, amb la denominació actual. Al segle XV pertanyia a la parròquia de Santa Maria de Campanyà (Can Castanyer). El 1400, passà a la parròquia de Sant Cebrià de Aqualonga (Valldoreix) i més tard a Sant Cugat, on encara era el 1835 (SIERRA, 1989). L'any 1466, el monestir de Sant Cugat hi establí Joan Dodeny, àlies Argilagués. Llavors la masia passà a dir-se Mas Argilagués. L'any 1547 s'annexionà el Mas Malví, i l'any 1564 el Mas Martina (antic Mas Ardench), els dos de la parròquia de Rubí. L'últim terç del segle XVII hi entrà el pubill Pere Derrocada, i el mas prengué el nom de Mas Derrocada. L'any 1618, Jaume Sauleda, àlies Derrocada, vengué el mas a Francesc Sorribes. Al segle XVIII, la família Alzamora passà a regentar el mas, fins llavors dit Sorribes, i li donà el nom de Mas Alzamora. Des de l'any 1885, pertany a la parròquia i municipi de Rubí. El 1822, Josep Alzamora i Borrell atorgà testament a favor del seu fill Antoni, i, deu anys més tard, trobem un inventari de totes les pertinences de Ca n'Alzamora, on se cita el Manso Martino o Muli o Martines, situats a l'altra banda de la riera, prop de la casa Bogunyà i el Mas Malvi o Mas Joanet (RUFÉ, 1984a; 1997a).

Bibliografia

AJUNTAMENT (2000) Inventari per localització. Rubí, Servei de Parcs i Jardins, Ajuntament de Rubí (13. 11. 2000), Document mecanografiat. BONET I GARÍ, Lluís (1983) Les Masies del Maresme. Barcelona,

Montblanc-Martín C.E.C. CASTELL, EL (1999). Llistat de patrimoni industrial, Rubí, El Castell-Ecomuseu urbà. Document mecanografiat, 1999. GARCÍA I MAJÓ, Lluís (1995) "Sant Pere de Rubí a l'època baix-medieval; segles XII, XIII, XIV i XV", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 39, p. 309-318. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. Informació oral de Josep Viladiu, abril de 2001. INVENTARI (1999) Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya, Museu Nacional de Ciència i Tècnica de Catalunya. PLA ESPECIAL (s.d.). Pla Especial i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Rubí. Document mecanografiat. RUFÉ I MAJÓ, Miquel (1984a) Les masies de Rubí i la seva gent. Patronat del Museu-Biblioteca de Rubí. RUFÉ I MAJÓ, Miquel (1997a) Les masies de Rubí i la seva gent. Rubí, Rubricata. El setmanari de Rubí. Caixa de Terrassa. SIERRA SANGÜESA, Octavi (1989) "Annexió a Rubí d'un barri de Sant Cugat" XXXII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, Vol. II, pp. 329-334, Rubí: Fundació Museu Biblioteca de Rubí - Centre d'Estudis Rubinencs. VILALTA, Jordi (1982) "Monuments rubinencs que cal conservar", Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 7, pp. 137-142. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí.

